

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

13. søndag i treenighetstiden – 23. august 2015

Prekentekest: Luk 12, 41 - 48

Lesetekst I: 2. Krøn 1, 7-12

Lesetekst II: Ef 4, 11-16

Forvaltningens søndag

13. søndag i treenighetstiden kalles ofte forvaltningens søndag. Tekstene handler om at vi er kalt til å forvalte det vi har fått.

Salomo hadde fått mye. Han ba Gud om visdom: «*Du har vist stor godhet mot min far David og gjort meg til konge i hans sted. Herre, min Gud, la nå ditt ord til min far David bli bekreftet! Du har gjort meg til konge over et folk så tallrikt som støvet på jorden. **Gi meg nå visdom og forstand så jeg kan være fører og leder for dette folket.** For hvem kan ellers styre dette folket ditt, så stort som det er?» (2. Krøn 1, 8-10) - Gud satte pris på at Salomo ba om visdom og ikke rikdom.*

Paulus beskriver i teksten fra Efeserbrevet hvordan Gud gir oss ulike gaver og oppgaver i menigheten for å tjene helheten i Kristi kropp. Vekst og modning er et mål for det kristne livet, og kjærligheten er et mål for denne veksten.

Vi er forvaltere

Vi lever i et rikt forbrukersamfunn. Ofte blir det slik at det vi eier setter dagsorden for oss. Jo mer vi vet, har og disponerer, desto høyere er kravene til hvordan vi forvalter det vi er betrodd. Alt skal vedlikeholdes og brukes. Hvordan forvalter vi det vi har?

Hva legger vi i ordet "forvaltning"? Vår privatøkonomi, jorda, matproduksjon, fordeling, politikk..? Det er viktig å huske at vi er forvaltere – ikke eiere. Vi er forvaltere – Guds disponenter over de rike gavene som han har gitt oss. Vi er satt til å være forvaltere – ikke forbrukere.

Kapittel 12 i Lukasevangeliet rommer Jesu ord til disiplene. I den første delen, vers 1-34 ber han oss om ikke å bekymre oss for unødige ting. "*Vær ikke bekymret for livet, hva dere skal spise, eller for kroppen, hva dere skal kle dere med. Livet er mer enn maten og kroppen mer enn klærne.*" og "*Se på liljene, hvordan de vokser! De strever ikke og spinner ikke, men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem.*"

I den andre delen, hvor vår tekst her hentet fra, peker Jesus på den ene store saken som det er verdt å bekymre seg for: å være rede når Herren, kanskje noe overraskende, kommer igjen.

Jesu lignelse minner oss om at vi først og fremst er forvaltere og ikke eiere. Nå trenger det ikke bli et motsetningsforhold mellom å forvalte og å eie, men holdningen vår blir en annen. Vi skal ikke se på oss selv som eiendomsbesittere, men noen som har et ansvar på vegne av den som eier, på vegne av Gud.

Det er mange måter å forvalte på. Teksten illustrerer to mulige måter – to ytterpunkt for forvaltning. Vi kan forvalte på en god og samvittighetsfull måte. Jesus gir da et løfte om velsignelse. På den andre siden kan vi falle ut av forvalterrollen og sette oss selv i eierens posisjon og falle for

fristelsen til fråtseri og maktmisbruk. Det er en avsporing som vil trekke dommen over seg.

Vi er i tiden mellom Kristi himmelfart og Kristi gjenkomst

I denne frelseshistoriske tiden er menigheten gitt forvalteroppdraget – vi er Guds disponenter. Gud har gjort seg avhengige av menneskene i sin frelsesplan. Slik sett er vårt oppdrag en ære. Bibelen fremholder et helhetssyn for menighetens liv. Vi er satt til å forvalte både skapelsens og frelsens gaver. Vi er ikke bare satt til å ta vare på skaperverket; dyr, mennesker, klima og miljø. Men også gavene som er knyttet til frelsen, Guds ord og sakramentene.

Troskap, klokskap og regnskap

«Hvem er da den tro og kloke forvalteren som herren vil sette over tjenestefolket sitt for å gi dem mat i rett tid?» (V 42)

Troskap betyr at vi er forvaltere og at vi ikke setter oss i en eierposisjon. Det vil bryte vårt rette forhold til Gud, og det vi forvalter kan utvikle seg til avguder. Vi kan ikke tjene både Gud og Mammon. Er vårt gudsforhold rett, (jfr. 1. bud) blir vi satt i rett posisjon i forhold til verden og det skapte. Kravet til oss som forvaltere er å være trofast og tro i tjenesten – ikke vellykket. Forvalteren trenger et åndelig klarsyn, klokskap. Det innebærer bl.a. å sette frem ”mat i rett tid”. Vi lever i en skiftende tid. Utviklingen går fort både når det gjelder materiell utvikling og etisk tenking. Det gjelder å øve seg til sunn åndelig dømmekraft. Guds makt og verdens makt kjemper kontinuerlig på livets scene. Mens utviklingen går, gjelder det å leve med alle sansene åpne. Med grunnlag i Guds ord må vi med klokskap vurdere hva situasjonen til enhver tid krever. Vi står foran mange vanskelige og kanskje nærgående spørsmål som venter på en avklaring. Prioriterer vi rett i dag? Det spørsmålet bør vi stille oss i møte med dagens mange utfordringer. Vi er forvaltere av Guds eiendom. Alt vi har er noe som Herren låner oss for at vi skal forvalte det på en klok og tro måte. Vi har på en måte en bundet frihet. Vi er bundet på den måten at vi er forvaltere, men vi er helt ut fri til å bruke alle våre ressurser i oppdraget som Gud gir oss. En dag blir vi stilt til regnskap – og regnskapsdagen kommer ”en dag vi ikke venter og en time vi ikke kjenner”.

Gud krever ikke mer en han gir

Kanskje kan det virke skremmende å tenke på en Gud som krever. Noen har erfaring med at livet krever mer enn det en kan klare. Det kan være vanskelig å leve opp til forventningene. Det er flere som kjenner seg glemte og ikke regnet med. For dem kan det være godt å vite at i alle fall Herren Jesus regner dem inn i sin tjeneste. I alle arbeidsforhold skal det være en balanse mellom hva vi kan yte og hva som kreves. Gud vet hva vi klarer. Gud krever ikke mer enn han gir. Også i menigheten har Gud en oppgave for oss. Gud utruker sin menighet med nådegaver som skal brukes til menighetens beste. Dersom vi er usikker på vår plass, er det riktig å be om avklaring.

Peters spørsmål

Testen vår ble innledet ved at Peter spurte Jesus om hvem han siktet til i lignelsen i versene 35-40. Gjaldt den alle, eller kun de tolv apostlene? Ut fra Jesu svar må vi forstå det slik at den gjelder alle. Men den som har fått mye, skal det forventes mye av, og den som er betrodd mye, skal det kreves desto mer av. I svaret sier Jesus: *”Hvem er da den kloke forvalteren som herren vil sette over tjenestefolket sitt for å gi dem mat i rette tid? Lykkelig den tjeneren som herren finner i arbeid med dette når han kommer tilbake!”*

Noen har fått større forvalteransvar enn andre.

Apostlene var menn som var utvalgt av Gud til å gi åndelig mat til tjenestefolket, det vil si den kristne menigheten. I dag har vi ikke apostler, men vi har presteembetet som er innstiftet av Gud, og som har sitt utspring i apostelembetet.

Jesus minner oss om at han en dag kommer tilbake. Den kristne menigheten har ventet på denne dagen. Noen med frykt, andre med glede og forventning. Vi vet ikke når Jesus kommer igjen. Vi har frihet til å tjene Herren og frihet til å leve under hans velsignelse. Men det er viktig at når han kommer, må han finne oss i ferd med å utføre den tjenesten vi har fått: *å gi tjenestefolket mat i rette tid*. Det handler om troskap og det handler om kjærighet til Guds menighet.

Bjørn Hesselberg

Sokneprest i Hommelvik. Leder i Israelsmisjonens landsstyre.

bjorn.theodor.hesselberg@ntebb.no